

Hlavním smyslem tohoto dokumentu je umožnit učitelům snáze a průběžně vyhodnocovat svoji práci podle jasně daných kritérií, získat konkrétní a jasnou zpětnou vazbu o oblasti, která ho v jeho dalším profesním rozvoji aktuálně zajímá, a umožnit mu samostatně či s podporou plánovat další kroky a postupy, které povedou ke zvýšení kvality jeho práce.

Následující ukázka představuje rozpracování standardu týkajícího se plánování výuky. Obsahuje kritérium, které vymezuje hodnocený aspekt výuky, dále pět indikátorů, které popisují dílčí složky hodnoceného aspektu, tj. z čeho sestává řádné plánování. Dále následuje rozpracování prvních dvou indikátorů, tedy podrobný popis dílčích složek řádného plánování.

Kritérium 4.2

Učitel plánuje výuku systematicky s ohledem na cíle stanovené v kurikulárních dokumentech a vzhledem k individuálním možnostem a potřebám dětí.

Indikátory

4.2.1 Učitel plánuje aktivity, které odpovídají vývojové úrovni, dosavadním zkušenostem, představám a zájmům dětí.

4.2.2 Učitel do svého plánu začleňuje i aktivity navržené dětmi, čímž vychází vstříc potřebám, učebním stylům, schopnostem a dalším osobnostním charakteristikám dětí.

4.2.3 Učitel plánuje učební situace vyžadující individuální práci žáků, spolupráci žáků v menších skupinách a společnou (frontální) práci celé skupiny tak, aby tyto organizační formy byly vyváženě zastoupeny.

4.2.4 Učitel plánuje dostatečně variabilní nabídku aktivit pro děti, má připravenou rozšiřující nabídku činností, které děti zaměstnají a zaujmou.

4.2.5 Učitel plánuje tak, aby jeho plány a činnosti z nich vycházející byly dostatečně flexibilní, umožňovaly přizpůsobovat se měnícím podmínkám, potřebám a zájmům dětí.

Rámec obsahové náplně indikátorů

4.2.1 Učitel při plánování aktivit zohledňuje kurikulární požadavky a zařazuje rozličné aktivity odpovídající věku dětí. Při plánování vychází také ze svých pozorování, hodnocení a reflexí práce dětí, zohledňuje individualitu a potřeby všech dětí (včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami). V případě potřeby nabízí jednotlivým dětem jako pomoc a podporu specifické aktivity, které jim pomohou pochopit a porozumět učivu (manipulační pomůcky, jiný způsob výkladu, individuální pracovní tempo, opakování, delší čas atd.). Vytváří dlouhodobé plány i plány na kratší období (týdenní, čtrnáctidenní plán, denní plán), kde se snaží o celostní pohled na dítě a jeho rozvoj (projekty, propojení předmětů – integrovaná tematická výuka, činnostní učení atd.). Součástí plánů je také hodnocení práce každého dítěte. Učitel vyhledává měřítko s maximální výpovědní hodnotou o dosažených kompetencích dětí.

4.2.2 Učitel poskytuje dětem možnost volby (např. volba pracovního materiálu a způsobu práce, pracovního postupu, možnost zvolit si pracovní místo apod.). Zapojuje děti do plánování, vybízí je, aby samy přicházely s nápady na činnosti, vybíraly témata, která je zajímají. Sestavuje denní, týdenní a dlouhodobé plány také na základě pozorování dětí, jejich zájmu o naplánované činnosti, využívá podnětů, které děti přinášejí, využívá zájmu dětí jako vodítka pro plánování. Pozoruje děti při práci a snaží se zachytit okamžik, kdy jsou děti připravené a motivované naučit se novou dovednost přirozenou cestou. Zapojuje děti také do hodnocení (např. pomocí otevřených otázek, kdy se děti ptá, co se jim povedlo, co by mohly příště udělat jinak, případně jak apod.).